

Pojazdy elektryczne

część II

Jacek Skibicki

Gdańsk 2012

PRZEWODNICZĄCY KOMITETU REDAKCYJNEGO
WYDAWNICTWA POLITECHNIKI GDAŃSKIEJ
Romuald Szymkiewicz

RECENZENT
Zbigniew Stein

PROJEKT OKŁADKI I SKŁAD
Jacek Skibicki

Wydano za zgodą
Rektora Politechniki Gdańskiej

© Copyright by Wydawnictwo Politechniki Gdańskiej
Gdańsk 2012

Publikacja dostępna tylko w wersji elektronicznej

Utwór nie może być powielany i rozpowszechniany, w jakiegokolwiek formie
i w jakikolwiek sposób, bez pisemnej zgody wydawcy

ISBN 978-83-7348-418-4

WYDAWNICTWO POLITECHNIKI GDAŃSKIEJ

Wydanie I. Ark. wyd. 7,4, ark. druku 7,5, 991/689

SPIS TREŚCI

Od autora	v
Wykaz ważniejszych skrótów i oznaczeń	vii
4. Hamowanie pojazdów	111
4.1. Hamulce mechaniczne	112
4.1.1. Hamulce mechaniczne z napędem ręcznym	112
4.1.2. Hamulce mechaniczne z napędem pneumatycznym	113
4.1.2.1. Hamulec pneumatyczny niesamoczynny	113
4.1.2.2. Hamulec pneumatyczny samoczynny	114
4.1.2.3. Hamulec postojowy sprężynowy z luzowaniem pneumatycznym	116
4.1.3. Hamulce mechaniczne z napędem elektropneumatycznym	116
4.2. Hamulce elektromechaniczne	118
4.2.1. Hamulce elektromechaniczne solenoidowe	118
4.2.2. Hamulce elektromechaniczne szynowe	119
4.2.3. Hamulce elektromechaniczne szczękowe	121
4.3. Hamulce elektrodynamiczne	122
4.3.1. Hamowanie elektrodynamiczne przy wykorzystaniu silników szeregowych prądu stałego	124
4.3.1.1. Hamowanie oporowe przy wykorzystaniu prądnicy szeregowej samowzbudnej	124
4.3.1.2. Hamownie odzyskowe przy wykorzystaniu silników prądu stałego i sterowania klasycznego	127
4.3.1.3. Hamownie odzyskowe przy wykorzystaniu silników prądu stałego sterowanych impulsowo	131
4.3.2. Hamowanie elektrodynamiczne przy wykorzystaniu silników prądu przemiennego	133
4.3.2.1. Hamowanie oporowe pojazdów z silnikami jednofazowymi komutatorowymi prądu przemiennego	133
4.3.2.2. Hamowanie odzyskowe pojazdów z silnikami jednofazowymi komutatorowymi prądu przemiennego	137
4.3.2.3. Hamowanie odzyskowe pojazdów wyposażonych w silniki trójfazowe indukcyjne zasilane z sieci trakcyjnej trójfazowej	145
4.3.2.4. Hamowanie elektrodynamiczne pojazdów wyposażonych w silniki trójfazowe indukcyjne zasilane z przekształtnika	146
4.3.2.5. Hamowanie elektrodynamiczne pojazdów wyposażonych w silniki trójfazowe synchroniczne zasilane z przekształtnika	149
4.3.3. Hamulce wirowe	151
4.4. Hamulce aerodynamiczne	153
5. Elementy obwodu głównego pojazdu	155
5.1. Odbieraki prądu	155
5.1.1. Odbieraki prądu przystosowane do współpracy z górną siecią trakcyjną	156

5.1.1.1. Odbieraki wózkowe	156
5.1.1.2. Odbieraki trzpieniowe	157
5.1.1.3. Odbieraki drążkowe krążkowe (rolkowe)	157
5.1.1.4. Odbieraki drążkowe łyżkowe	160
5.1.1.5. Odbieraki drążkowe łyżkowe podwójne	162
5.1.1.6. Odbieraki pałkowe typu lira	162
5.1.1.7. Odbieraki prętowe poprzeczne systemu Oerlikon	165
5.1.1.8. Odbieraki ramkowe podwójne	166
5.1.1.9. Odbieraki ramkowe dwukierunkowe z małym pałakiem	167
5.1.1.10. Odbieraki nożycowe – pantografy	168
5.1.1.11. Odbieraki teleskopowe	190
5.1.2. Odbieraki prądu przystosowane do współpracy z boczną siecią trakcyjną	190
5.1.2.1. Boczne odbieraki pałkowe	190
5.1.2.2. Boczne odbieraki typu nożycowego – pantografy	191
5.1.3. Odbieraki prądu przystosowane do współpracy z dolną siecią trakcyjną	193
5.1.3.1. Odbieraki łyżwowe dostosowane do górnego odbioru prądu	194
5.1.3.2. Odbieraki łyżwowe dostosowane do dolnego odbioru prądu	194
5.1.3.3. Odbieraki łyżwowe uniwersalne	195
5.1.3.4. Odbieraki łyżwowe dostosowane do bocznego odbioru prądu	196
5.1.4. Odbieraki prądu przystosowane do współpracy z siecią kanałową	198
Literatura	201